

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Reedel, 10. detsembril 1926. a.

VII. aastakäik.

Eesti poksija ilmameistrite maal.

Boris Pödder areneb järjekindlalt.

Meie noor poksispord on juba kaks aastat läbi löönud. Need on: Ervin Klausner Brasiilias ja Boris Pödder Põhja-Ameerikas. Sellest võiks prognoosi seada, et poks üldse Eesti tüübile töötav ala on, kui mitte üldiselt tõde ei valitseks, et poksispord kõige kiiremalt leviv ja valmiv kehakultuuri vorm on. Näitena tuleb meele Rootsi, kus 1919. aastal Tegnéri pikem kirjutus peetud Dempsey-Willardi matshi üle täielikult metsiku uudismaa eest leidis, omastkohast riskantne samm oli, kuid Dempsey langusel Tunney vastu juba rootslane Harry Persson suurmatshi semifinaalis poksis, Rootsil terve rida elukutselisi ja asjaarmastajaid euroopameistreid ja hea kvaliteediga poksijaid on kasvatatud. See kõik seitsme aasta jooksul! Seitsme aasta eest koksis H. Persson mingis Rootsi väikeklubis alles väravavahina jalgpalli ja ei teadnud oma poksikarjäärast undki näha.

Iga yankee spordib ja poks on Ameerikas sedavõrd levinud spordivorm, et ta isegi paljudele tuhandetele inimestele elukutset pakub. Millise teise elukutsega ta arvuliselt võrdub, kas kullaseppade või müürseppade omaga, on raske öelda, kuid kindel on, et poks sedavõrd tugev kants on Ameerikale, et ühegi eurooplase hammas ta peale pole seni hakanud ja mehed, kes sinna ilmaimeistrite tiitlite jahile läinud, seal oma loorberid peagi kuivatavad. Sellegi poolest on iga täisverd poksija iha Ameerikas õnne proovida ja hinnangut oma võimetele leida. Väikest Eestit esitab seal sellel tööpõllul meie teada ainult Boris Pödder, endine Eesti kergekaalu meister.

Sest on üle kahe aasta juba, kui mees Tallinnast lahkus ja New Yorgis eest võistelda. Leidus manager, üks tuhandad kätte tõmbas. Esiteks poksis ta asjaarmastajana ja näitas mitmeid häid saavutusi, kuid tegeliku elu raskused ja

Boris Pödder.

kirgline jaht dollarite peale ümberringi ei misel muidugi ennast vist ei unustanud. lubanud tedagi kaua ainult puhta aitüma

Et hiiglakonkurentsis raske on läbi lüüa, seda meie juba mainisime. Kui Eestil isegi oma Dempsey või Tunney oleks Ameerikasse eksporteerida, satuks temagi manageride ämblikuvõrgus niisuguste näpitsate vahele, et hea manageri, suure kapitali ja rabava reklaami puudumisel ta võib ilma vähemagi eduta lihtsurelikuks saada.

Pödder rassib siiski suure visadusega ja sedavõrd hea lustiga, et välja vaated tal tõusmiseks enam ei näi puuduvat. Vastased, kelle nimestikku veel ilmakuulsusi siiski ei ole sattunud, on pea alati talle alla vanduma pidanud, kuigi nende sport ei ole alati fair play olnud ja mitmeid kelmustükke on nende poolt ilmsiks tulnud.

Üle hulga aja sai toimetus Pödderilt juurelisatud pildi ja lühida teate ajalehe „Hudson Daily Star“ 11. nov. s. a. väljalõikega peetud matshist, kus ta oma vastast võitis.

Tõlkes on ajalehesõnum järgmine:

New Yorgi poiss, jätkates fouli järel, sammub võidule. — Järgmised võistlused korraldatakse kahe nädala pärast.

Kümneroundilises poksis, eile õhtul peetud sõdurite poksivõistlusel riigi arsenalis, Bob Potter, New Yorgist, võitis Henry Shaw, pealinna kaardiväe meistri, saades kohtunikudelt tunnustuse. Potter sai valelöögi kolmandal roundil ja kukkus nurgas maha. Vahekohtunik Connelly Syracuse'ist katkestas võistluse, kuna Potterile anti aega puhkuseks ja kui viimane avaldas soovi võistluse jätkamiseks, andis ta selleks oma nõusoleku. Tal oli hästi peos Shaw, kes jätkas agressiivset, rämpakat võitlust, kuid ei suutnud pääseda Potteri terava jab-löögi eest, mille viimane talle näkku andis kümnenadal roundil. Matsh oli õhtu parim ning kaasaela-

Energilisemaks edasiliikumiseks vajame uut, kolmandat kehalise kasvatus kongressi!

Laua on praegu II üleriiklise kongressi resolutsioonid, mis nii mitmeti on huvitavad ning meeldivad. Nii leiame siin, et on tarvis ellukutsuda kehalise kasvatus nõukogu, tarvis asutada kõrgem kehalise kasvatus instituut, võimlemisõpetajatele avada kaitseväge juures erikursused, kaitseleidi juures asutada erilised noorte rühmad, mänguväljade, ujumisbasseinide ehitamise sundmäärust maksuma panna jne., jne.

Muidugi ei lase lakoonilisse vormisse surutud ettepanekud referaatide reetoriliku täidet ning mõjuküllast stiili tabada, siiski ütlevad nad selgesti, et me asja oleme tõsiselt kongressil võtnud. Ja nimelt kes: nii kooliõpetajad, nii sportlased, nii kaitseleidi, kui kaitseväljalased, nii arstid ja kogu seltskond.

Et sest ajast me mõnes suhtes edasi oleme ajaga sammunud, on päevaselge, kuid siiski on tarvidust praegu uuesti tunda kolmanda, uue kehalise kasvatus kongressi kokkukutsumiseks.

Kongressi enamus (48 häält 25 vastu) tahtis tookord me riiklist kehalise kasvatus nõukogu näha tervishoiu peavalitsuse juures, vastuhäätajad haridusministeeriumi kõrgemate ametnikkudega eesotsas tahtsid teda näha oma, haridusministeeriumi, juures. Tookord pidi kõrgem kehalise kasvatus instituut avatama juba 1926. aastal, nüüd on selgunud, et 1927. a. ta paremal juhusel saaks Tartu ülikooli juure käima pandud. Et haridusministeeriumi võimlemisõpetajad oleks tänini mingi ettevalmistamise kursuse kaitseväge alal saanud, pole seni edasi kuulda olnud (resolutsioon 9), kuna kaitseleidi omalt poolt küll juba noorte rühmade eraldamiseks sõjaväelise ettevalmistamise andmiseks tööle on asunud (resolutsioon 11).

Mis mänguväljade ning ujumisbasseinide ehitamise sundmäärusse puutub, siis ei saa sellest küll vist mitte niipea juttu olla, küll aga on tarvis selleks kõige pealt omavalitsustesse (linn jne.) ühiselt kõigil kehalise kasvatusajatel valida sportlasi, missugust küsimust tuleks igalpool kaalumisele täna juba võtta. Ka üldine riikline kehalise kasvatus seadus (võrdl. Prantsusmaa, Belgia, Ungari jne.) tuleb meil kord läbi viia, missugust resolutsiooni küll II üleriiklises kehalise kasvatus kongressil me vastu ei võtnud, kuid mis just kehaliskasvatustelises seaduslikkuses kõige tähtsama olulise väärtusega.

Nii liigume siis meie edasi ehk küll mitte täiel hool ning paljudi oleks veel meil siin täna ära teha. Koolivõimlemise õpetajate poolt sai ju kongressil ühte lisatundi õppekavasse võtta otsustatud, kuid läbiviia midagi seni pole siin vist mitte jõutud. Edasi, kas on me suuremad spordiseltsid omale arste tegevusesse rakendanud, naised Soome naisvõimlejad pere eeskujul eluvõimsa naisvõimlemise liikumise ellukutsunud, kas on spordiseltside juure noorteosakonnad avatud jne., jne. Peab tähendama, et seal kus II üleriikline kehalise kasvatus kongress rohkem põhilauseid fikseeris, tuleb III-dat juba töö kongressina läbiviia, kus aruannetega just ka saaks esinetud, üksikreferaadid

aga kongressi kavast oleksid hästi ettekantud ühes diaposiitivide, filmide demonstreerimistega.

Mis resolutsioonidesse puutub, siis peaksid nad osutama rohkem me seadustega kooskõlalistemaks, kuna meie viimase kongressi resolutsioonidest nii mõnigi on olnud meie oludes mitte täielikult läbiviidavaks. Kongressi enamus, kes riiklist kehalise kasvatus nõukogu tahtis näha tervishoiu peavalitsuse juures, ei teadnud arvata, et maksvate seaduste alustel, mis meil Venest veel päritud, sarnast tervishoiu peavalitsuse juures ellukutsuda pole võimalik. Tervishoiu peavalitsuse juures on tösi küll oma tervishoiu nõukogu, kuid viimase ülesannetes pole räägitud sõnagi mitte just kehalisest kasvatuses, selle valvamisest. Tervishoiu nõukogu võib oma heaksarvamisel läbirääkimistel ka läbivaadata tösi küll meie küsimust, kuid et tal kohustus oleks sarnast nõukogu, nagu riikline kehalise kasvatus nõukogu kokku kutsuda, selleks puuduvat alus, punkt seaduses nagu meile sai teatatud. Haridusministeeriumi juures oli Vene ajal küll arstline osakond, kes kehalise kasvatuses tegemist tegi, just tema 1916. a. ametlikus shurnaalis leiamegi osakonda, mis nime kandis „kehaline kasvatus“ ja millest küllalt palju kirjutati. Ka on teada, et kehalise kasvatus inspektorid olid Venes esmalt Vojeikov ning hiljem professor Sresnevski, missugustel põhimõtetel, kuidas ehk kes just nende härradele aga nõu andis (missuguste ministeeriumide esitajatest koosnes just Vene riikline kehalise kasvatus nõukogu), see küsimus on veel selgunemata meil tänini. Ehk edasi. Me tahtsime riigikogus parteidevahelist spordisõprade ühingu näha. Kes võtaks aga asja algatuse oma kätte. Olümpia komitee ei võtvat seda küsimust oma initsiatiiviks seetõttu, et vastavat punkti ta põhikirjas ei ole. Kas võtaks seda asja ajada me lu-gupeetud Olümpia komitee esimees kui riigikogu liige. See küsimus nõuaks veel selgitust, kus ju ta ka küllalt veel hellana tundub, veel parlamendi ringkondades pealegi, kesk poliitiliste võitluste keerustikkusid. Ehk pöörata siin lihtsalt riigikogu esimehe poole ning visata seda küsimust siis kaitseleidi riigikogusse, ka ses asjus tuleb pikemalt veel harutada, kui senini, meil eesoleval kongressil hiljem või varem.

Kui ellu saaks kutsutud aga meil nii parteidevaheline spordisõprade ühing riigikogus ning ministeeriumidevaheline riikline kehalise kasvatus nõukogu, siis oleks ju kerge juba vastavaid seaduseprojekte just esitada me kehakultuuril sihtkapitali valitsusel. Senini puudub juuriidiline instants, üksus selleks. Nii vajame siis uut kongressi juba kevadel, kus pikemalt võiks rääkida töökavast, missugust täita meil vaja kõige lähemas tulevikus.

Siis ainult võttes asjalikkude ettekanete juure veel Thrasymachose rütmi, siis veel Georgiase figuraalsust, lisades enda poolt uue poeetilise peensuse, hiatuse, sallimatuse ja valgustades kõiki nende diktiooni iseäraldusi Xenophoni perioodilisuse läbipaistvusega (võrdl. prof. Th. Zielinsky kirjutus Isokratesest), jõuaksime oma ülesseatud eesmärkidele veel lähemale, kui see täna meil võimalik olnud, kuid milleks tarvidust nii palju.

Senini aga tööle kõik kuni lähema kehalise kasvatus kongressini!

Dr. H. J.

Hääl lugejate seast.

Olümpiaadi küsimusest.

Teadagi, erineb Amsterdami olümpiaad konkurentsi tugevuse poolest senistest, seda enam, et esitatavate riikide arv suurenedu töötav, nagu Saksamaa osavõtt, mis vast mõnelgi senisel kuulsusel koha tagasiastumiseks kaasa mõjuv; samuti — lühidalt öeldes — näivad seni meie väljvaated vast 1920. ja 1924. a. olümpiaadidest allavajuvat, peame ju meie teiste riikide hulgalise osavõtu kõrval — nagu Saksamaa püüab igale alale täiel arvul esitust saata, et siis ühisel jõul ja nõul soovitatavani jõuda — esinema ainult üksikute visade tüüpide näol, ja sedagi mitte kaugelt kõigil olümpiaadi aladel; kui sealjuures siis neist valituist keegi oma hiiglatahte ja eestlasele omase visa hinge läbi soovitava läbi viib, nagu seda seni Lossman, Pütsepp, Neuland, Klumberg, on tõendanud, siis väärib sarnane saavutus ka erilist lugupidamist.

Kuid enesest ei teki ikkagi midagi. On küll viimastes Spordilehe nrtes õhutada püütud, rohkem asja individuaalsele rajamisele püütud soovitada, missugune meie seniste suursaavutuste pealuseks on olnud, kuid vähe välismaile pilku heites leiame, et ühistreeningu asja laialisemaks õhutustööks ja individuaal harjutusmeetodide enamvähem ühisroobastes hoidmiseks tunduvalt kaasa aitab. On vast sõna-

dega mõtteid mõlgutatud meie liitudes ja spordiseltsides, kuid tegelikult otsekohe treeningu soodustuseks pole veel (!) kätt kusagil külge pandud.

Ei taha pikemaid sõnu teha, kui küsida tohiks — kas on kavatsusel ka tsentrist juhtivate jõudude poolt juba eeloleval talvel olümpia meeste õhutuseks ettevalmistuste näol eriharjutusõhtuid — sisetreeninguna — korraldada (mõtlen Tallinnat ja Tartut esialgul), nagu lühikest aega Pariisi olümpiaadi eelsetel kuudel — mäletan Tartus hra Alexander'i juhatusel — heaks ergutuseks kaasa mõjus.

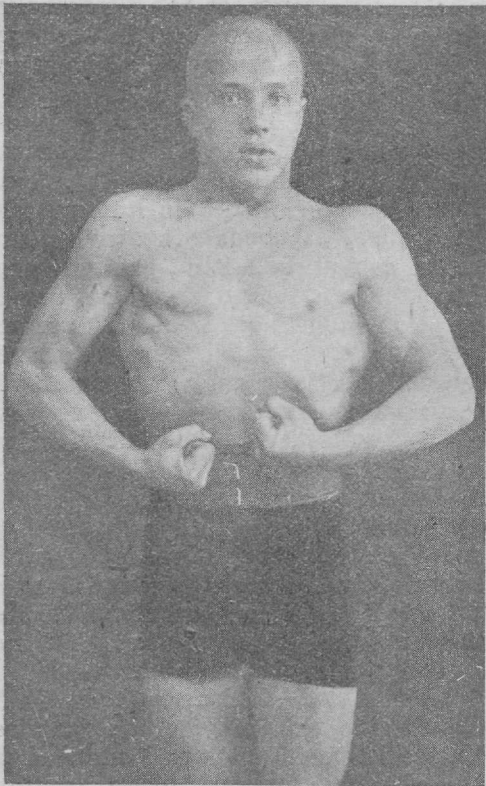
Seks peaks enam-vähem korralik õhukeste pikkade mattidega põrandal (jooksu, nõõrhüpe ja m. eelharjut.) võimla ühes pesemisvõimalusega leiduma, mis praegusel ajal nii Tallinnas kui Tartus siiski läbiviidav. Tunde võiks 2 üldjuhatus ja 2 omaette nädalas olla, on ju võimlemine parimaks vormiseadjaks ja -hoidjaks igal alal. Osavõtjate arv kõiguks esimesel talvel 20—30 vahel ilma erilise valikuta, kuna olümpiaadielisel võiks arv valiku näol aegajalt kahaneda, et enam asjasse süvenemist võimaldada. Niisugusel olukorral jääks üle välistreening rohkem individuaalseks.

On selge, et ainult sõnad ja head lubadused laudjooksuradade valminemisest,

(Järg 7. ltk.)

Kuidas Alfred Neulandist sai tõsteilmameister.

Koolipõlvest esimese suurvõistluseri.

Alfred Neuland 15-aastasena, mil ta tõsterekordid olid: kahega rebimine 130 naela, paremaga rebimine 60 n., vasakuga rebimine 60 n., kahega surumine 130 n., paremaga surumine 60 n., vasakuga surumine 60 n., kahega tõuge 180 n., paremaga tõuge 110 n., vasakuga tõuge 110 n., üheksa tõste kogusumma seega ümmarguselt 900 naela.

Alfred Neuland on meie hiilgavamaid sportlasi, haruldasemaid ja virtuooslikumaid tõstjaid kogu ilmas, kes oma kestva sporditegevuse ajal purustanud tosinate kaupa ilmarekorde ja võitnud kahel olümpiaadil. Kodumaa tõstesporti kool ja stiil on tema loodud, ja kõik meie paremad tõstjad on temalt enam-vähem isiklikult õpetust saanud.

Kuidas sattus see mees ise sportima ja millist teed mööda on tema arenemine sammunud, on suurelt huvitav küsimus, mille lahendamisele tahab E. Spordileht käesoleva ja järgnevate numbritega asuda, kasutades selleks ilmameistri enese jutustusi.

Alfred Neuland kasvas Riias, kus ta vanemad sel ajal elasid. 14-aastaselt, käies algkoolis, hakkas ta spordi vastu huvi tundma. Populaarsem spordiala oli sel ajal tõstmine.

Ta esimene kokkupuutumine tõstekangiga, lähedama sõbraga edaspidises elus, sündis järgmiselt: Vanem vend Voldemar, kes muuseas oli 3. Riia jõustikuseltsis liige ja juba veidi harjutanud, oli ühel suvisel pühapäeval leidnud Riia mererannas ühes paadiputkas tõstekangi, millel kohe oli oma võimeid proovinud. Oli rebinud ühe käega 2 puuda, millest koju tulles võidurõõmsalt Alfredile teatas. Alfred, kes, olgugi et vennast 3 aastat noorem oli, ei tahtnud sellele milleski alla vanduda ja sai uudishimust vallatud oma võimete suhtes sel riistapuul. Otsustati järgmisel pühapäeval uuesti mereranda minna ja võimeid ühiselt proovida. Mindigi. Suur oli aga Alfredi meeletu härm, kui ta kõigi pingutuste peale vaatamata ei suutnud üle 1 puuda rebida. Suur iha tõusis tal ennast tõstmises harjutama hakata ja vanda üle trumbata.

Samal 1909. aastal sügisel jälle Jurke algkooli tagasi minnes, keerlesid mõtted ikka väsimatult tõstepommide ümber. Kuna aga Alfred oli kidura tervisega, ei tohtinud ta vanematele oma tõstmisekiirest sõnakestki hingata, sest need olid tal selle kõvasti ära keelanud. Vend, kes oli ümarik ja tugev poiss, võis muidugi takistamatult harjutada.

Vanemad andsid poistele kooli kaasa lõunaraha. Sellest hakkas Alfred kokkahoide tegema oma peletamatu idee teostamiseks. Ta ostis enesele ainult ühe kringli, mis 1 kopik maksis, ja pani ülejäänud 4 või 9 marka iga päev kõrvale. Jõuluks oli sel teel korjatud juba 2 rubla. Pakitseva südamega läks poiss nüüd vanakraami turule ja ostis enesele ühe 1-puudalise ja ühe 2-puudalise kaalupommi.

Kuhu neid ära viia? Elukorter oli Neulanditel rahvarikkas majas, kus tervelt 250 korterit asus. Neulandite korter oli neljandal korral, puukuur aga keldris. Kõige suurema saladuse katte all toimetas Alfred pommid hoovi peale, tõi ülevalt keldrivõtme ja peitis pommid kuuri puusülla alla. Hakkas kohe samal pühapäeval harjutama. Tõstis kuidas juhtus ja meele tuli, ühega ja kahega. Kelder pime. Kahega tõstmiseks pani pommisangast puu läbi. Tihti kolksatas pomm vastu keldriseinu, kahega tõukel ka vastu pead.

Vanemad olid imestunud, mis poiss päevade kaupa keldris teeb. Varem oli ta laisavõitu ja ei tahtnud käskimise pealegi puid lõhkuma minna, kuid nüüd kippus ja kippus ja veetis terved päevad puulõhkumisele.

Mugavuse loomiseks oli Alfred ostnud enesele ka küünlajupi, mis ühes pommidega puusülla all peidus käis. Keldril oli raske, rigisev uks, mis eemalt juba soovimata külalise tulekust teada andis. Niipea kui ukserigin kuuldavaks sai, vaikus keldris ähkimine ja mütsutamine, küünal ja pommid lendasid varjule, ja kibe puusaagimine või lõhkumine algas.

3—4-kuulise harjutuse järel lendas juba kahepuudaline sirgele käele. Rõõm oli ääretu ja sellest oleks tahtnud kogu maailmale pajatada. Kodus ei tohtinud sellest aga sõnakestki hingata. Kuid koolis! Tiivustatud sammul tõttas Alfred järgmisel hommikul kooli ja tüüris seltislistega kohates jutu kohe enese suur-sündmusele.

Koolis oli 4—5 Eesti poissi, kes vägi-teosse pühendati, mida need kuidagi uskuda ei tahtnud. Üks neist, Luusberg, käis ise spordiseltsis harjutamas, kuid ei olnud nii kaugele veel jõudnud. Lubati Neulandile katset teha, kas ta mitte ilmaaegselt ei kiitle. Kuid kus katset teha? Oma harjutusruumi ei võinud ju Alfred võõraid poissa viia, see oleks saladuse kohe avalikuks toonud. Otsustati katse sooritamiseks minna jälle vanakraamiturule, kus pomme alati müügil leidus. Otsustati sõjakavalust tarvitada: teevad endid pommide ostjateks ja katsuvad, kas pommidel ka õige raskus on. Mindigi. Leiti müüja, kel kahepuudaline välja pandud ja tagapool ka päris tõstekang. 9—10 poissi tunnistajatena ümber. Kahepuudaline lendas priuhti sirgele käele. Ümberseisjate suud venivad lahti. Ka 3-puudaline kang lendab üles. Alfred on kangelane ühe hoobiga.

Luusberg viib Neulandi enesega ühes Marsi seltsi. Seal esimest korda harjutades tõukab ta ühega 140 naela ja kahega 165 naela. Need saavutused leidsid vanemate sportlaste poolt tähelepanu ja seltsi esimees Zekuls soovitas noormehel Marsi liikmeks astuda. Liikmemaks oli aga 5 rbl. aastas, lisaks veel 10 kopikat tempelmaksu. Zekuls manitses, liikmemaks ei olevat tähtiski, maksab või mitte, hakaku aga seltsis harjutamas käima. Alfred käis paar korda harjutamas, kuid astus siis koolist välja ja hakkas tööle käima, mis harjutusteks enam mahti ei annud.

1910. aastal oli ta jõudnud enesele juba väikese kapitali koguda ja otsustas enesele tõstekangi osta, et kodus harjutusi jätkata. Pani vastava kuulutuse lehte. Leiduski kangi müüa. Kang oli 6 puuda raske, madalate ratastega, ääretu tiseda varrega ja massiivne. 9 rubla ladus õnnelik poiss lauale ja viis tõstekangi vori-mehega koju. See oli jõululaupäeval 1910.

Kuigi hirm vanemate vastu suur oli, tundis Alfred enam julgust, kuna ta nüüd juba enam iseseisev mees oli ja suuremat hääleõigust omas. Vanemaid ei olnud parajasti kodus ja kang upitati üles neljandale korrale. Korraga tuleb ema koju, vaatab, rauakolakas nurgas, laseb skandaali lahti. Kurjustab ja manitseb — et kas sa tahad ennast ära tappa, toa põrandat ära lõhkuda ja näha, et meid majast välja aetakse. „Kõik on Voldemari süü, tal eneselgi kael kangutamise haige, nüüd meelitas ka teise ennast ära venitama. Oot, oot, isa tuleb koju ja viskab kangi läbi akna uulitsale!“

Isa tulebki. Hakkab mürtsuma ja lubab kangi toast välja visata. Lähedki kiirelt kangi juure ja krapsab kangist kinni, kuid see ei nihku maast. Üleolevus ja kurjustus on löödud, tagasihoidlik imestus asub asemele. Poisid tunnevad nüüd endid seisukorra peremeestena ja hakkavad hoopilema. „Sina ei jaksa, aga meie jaksame, hakka ka harjutama!“ Isa, 45—46-aastane õitsvas tervises mees, otsustabki kohe poistega ühes harjutama hakata. Manitseb ainult, et palju ei tohi tõsta, vaid ainult enese tervist peab karastama.

Veebr. 1911 on Riia esivõistlused tõstmises, kus esmakordselt otsustati mooditulevat prantsuse tõstesüsteemi kasutada. Võistluskava koosnes üheksast eritõstest. Võistlusest võtsid osa kõik kuulsamad Riia atleedid, nagu Krause, Zedat, Laptshinski, Minkevitch ja teised. Võistlustel oli kolm kehakaalu — kerge, kesk ja raske. Neuland kirjutas ennast võistlustele üles ja esines kergekaalus.

Võistlus kujunes talle ootamatuks ja hiilgavaks triumfiks kohe. Ta tuli suure ülekaaluga omas kaalus esimeseks ja üldiselt kõigi kaalude kohta Krause järel teiseks, ühtlasi purustades terve rea Venemaa rekorde. Kahega tõukas ta 256 naela (Venemaa rekord), vasakuga 182 (Venemaa rek.) ja paremaga 186 (Venemaa rek.). Rebimine paremaga andis tagajärjeks 165 naela (Venem. rek.) ja rebimine vasakuga 158 naela (Venem. rek.). Surumine kahega jäi 160 naela, rebimine kahega 172 n., kruvimine paremaga 168 n. ja kruvimine vasakuga 172 n. Iga rekordi eest anti eriline kuldaumärk lisaks harilikule auhinnale. Alfred Neuland oli korraga päevakangelane, imetletav atleet, kes ise hõljus oma keerlevate unistuste ja lapseliku õnnetunde seitsmendas taevas. Ta oli vaevalt kuusteist aastat vana.

(Järgneb.)

Sport ja elukutse.

E. Spordilehele kirjutanud prakt. psüholoog dotsent dr. R. W. Schulte, Berliin-Spandau, psühotehniline katsekoht spordi- ja kutseteadusele, Saksa ja Preisi kehalise kasvatuse ülikool.

Dr. R. W. Schulte psüholoogiline instituud Preisi kehalise kasvatuse ülikooli juures Berliinis.

Sport ja elukutse nõuavad kalduvust, sündsust ja saavutust. Neil mõlemal on palju ühiseid juuri ja ühiseid kohtamis-punkte. Kuna elukutse enesest abinõu kujutab millega inimsugu ennast võitluses olemise eest kindlustab, püsib ja edasi arendab, pakub sport tarvilikku täiendust, ettevalmistust ja tasakaalustust kutsetööle.

Elukutses on meil enamasti sunniviisil dikteeritud tööga tegemist, spordis maksab vabatahtlikult valitud töö põhimõte, kuigi töö võib vahel väga rasket laadi olla. Maksimaalseid saavutusi näeme meie mõlemal juhtumisel: elukutselises, eriti majanduslikus industriaaltöös hoidub seejuures akkordi printsiipi, spordis vabatahtlikult püütava saavutuse, rekordi printsiipi. Elukutse on harilikult enese majandusliku kinnitamise abinõuks, kuna spordile vastandina tuleb majanduslikke ohvreid tuuda. Edu poole püütakse mõlemal alal. Rõõmu valmistab niihästi elukutse kui sport, kuid laiemale massile on sport puhtama lõbu allikaks kui töö, mis ennast sageli rõhuva koormana tunda annab.

Seepärast nähakse enamasti töös sunniloomulikkude tarvidust, spordis vabaltvalitud pingutust. Elukutses muudetakse majanduslikult fikseeritav, materjaalselt kindlaksmääratav saavutus asjalikkudeks efektiiv-väärtusteks, spordis on tegemist peajasjalikult ideeliste, tervishoidlike, esteetiliste, pedagoogiliste ja eetiliste momentidega.

Tänapäeva majanduselu seisab rationaliseerimise, saavutustõstmise vaatepunkti all teaduslikkude, täpselt läbimõeldud töömetoodide kaudu. Tõosaavutustega on meil tegemist nii

elukutses kui spordis: kulutatakse energiat ja muudetakse ta saavutuseks. Energiakulutuse hulk, iseloom ja kestvus on nüüd eriti tähtsad tõeliselt ökonoomilise, hügieenilise ja tehniliselt viimistletud töösaavutuse loomiseks. Sel põhjusel on modern meditsiiniline, pedagoogiline, psüholoogiline ja tehniline teadus alalises suhtumises töö- ja saavutustõstmise probleemiga elukutses ja spordis. Mõlemaid alasid ei tohi enam kui vaenulikke vendi vaadelda, vaid peab püüdma vastastikuseid suhteid valgustada ja praktilist kasu neist ammutada.

On vaidlematu tõde, et kehalised harjutused, plaanikindlalt ja süstemaatlikult mõistuse kontrolli all sooritatudena, ka majanduslikku saavutustõusu esile kutsuvad. Kuid küsimus seisab selles, et nii spordis kui elukutses õiget pingutust mõõtu kindlaks määrata ja puudulikkude kui ka üleliigset pingutust kõrvaldada. See tähendab näit., et töökestvust teaduslikkude vaatepunktide ja meetodide kohaselt uurida võib, ning et spordis alati isikliku parajuse piirides peab püsima. See tähendab edasi, et elukutses kuldset keskohta tööpõlgava ja ületõttatu ning spordis samal kombel mamma-pojukese ja spordihullu vahel peab leidma. Olemise kujusse ja rütmi peab mahutama individualiteet, kes harmooniliselt ja viimistletult püüab keha ja vaimu, liha ja hinge, kahte kogu orgaanilise elu poolust eneses otstarbekohaselt ja kaunilt ühendada.

On olemas ka suur vastolu elukutse ja spordi vahel. Modern kutsetöö oma kõrgelekrüüvitud ja mitte alati väljakannatavate nõuetega patustab peaaegu alati vähemal või suuremal määral töötava ini-

mese tervise suhtes ja toob hiljem või varem enesega kaasa haiguse, mis pärivuse läbi ka tulevastele põlvetele pärandatav. Neid terviserikkeid peab mõistlikult harrastatav sport ja eriti kehalised harjutused, võimlemine, turnimine, mängud ja rändamine ravima, kõrvaldama või eemale hoidma.

Kehalised harjutused kujutavad enesest seega värskendust või vaheldust, kulutatud energia ja substantsi regenereerimist. On huvitav nüüd tähele panna, et nende tagavara maksimumi ei saavutata mitte passiviteediga, vaid vastandina teatud keskmise, mõõduka keha ja hinge jõudude aktiivse koolitamisega. Mittekasutatult näruvad orgaanilised jõud ja seepärast võib korraldatud ja kavakindel kasvatus kehaliste harjutuste kaudu nii tulutoovalt mõjuda.

Palju konkreetseid probleeme avaneb siin teadlaste pilgule. Nii uuritakse minu ja mu abiliste poolt probleeme sportlase ja kutselise saavutuse vahelkordadest industriaal ja põllumajanduslikul tööalal, edasi suhteid keha ja vaimu vahel, miljöö, sotsiaalsete olude ja majandusliku kõlbulikkuse üle. Kõigepealt koolilaste, tööõpilaste ja kehaliselt kui ka vaimiliselt töötavate inimeste avaldused annavad pärisval jälgimisel siin praktiliselt kasutatavaid kogemusi.

Olgu siin ainult n. n. sündsuse, s. o. kehalise ja vaimlise kõlbulikkuse tähtsusele elukutseks ja spordiks tähelepanu juhitud. Modernide psühotehniliste sündsuskatsete tähtsus kõige mitmekesisemateks elukutseteks tohiks üldiselt teatav olla. Vastaval kombel on meie poolt väljatöötatud sportline sündsus- ja saavutuskatsetamine, mis juba paljudes spordi nõuandekohtades nii Saksa kui välismaal kasutamist leidnud. Sarnase teaduslikule alusele rajatud uurimise, otsustamise ja nõuandmise läbi saavutatakse, et rahva laialdasematele sportivatele massidele näidataks parim ja kohasem tee kehakarastamiseks, saavutustõusuks ja elurõõmuks. Ka elukutseks, eriti tööstuseks, on sündsuskatsetamise kõrval uute jõudude otsimisel väga tähtis soovijate tundmaõppimine. Spordis peaks see ala huvi keskpunktiks seisma. Meie võimlemis- ja spordiõpetajatel on siin suur ja tänulik ülesanne, oma energilise individuaalse mõjutamisega laiemaid rahvakihte, rahvajõu ja rahvatervise tõstmisele kaasa kiskuda.

Et lõpuks modern spordipsüholoogia võimalusi omab, õigel mõistmisel ja täpsel valvamisel spordimeistrite saavutusi ilma ülepingutuste hädaohuta veeltõsta, on omaette eriala. Ka spordivahendite uurimine, nagu tennise-reketite, hokkeikeppide jne., nende otstarbekohasema kuju andmiseks on spetsiaalküsimus ja tuleb kutsetööl väga tähtsaid uurimusi tööriistade, abinõude, masinate jne. juures meele.

Juba sellest piiratud vaatlusest peaks selguma, et elukutse ja sport lähedalt suhtuvad. Mõlemad võivad üksteist aidata ja soodustada. Mõlemad alad võivad isiklike omadusi inimeses tõsta. Nende kahe ala ühtekuuluvust näitas kujukalt tänavune Düsseldorfis suur tervishoiu-, hoolekande- ja spordinäitus. Seda näitab aga kujukamalt veel inimmaterjal ise, meie kaaselanikud, seltsilised töös ja spordis.

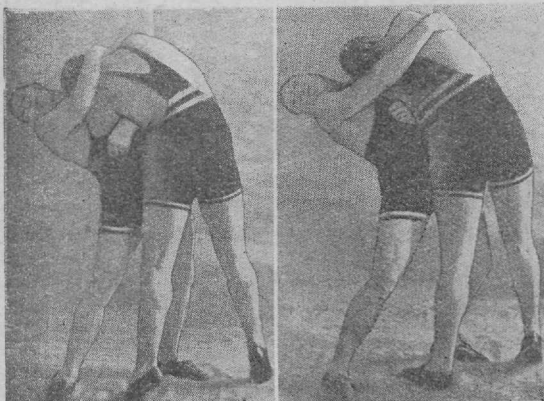
MAADLUSÕPETUS.

7. Kooguheidte sooritatakse nii, et kui vastane küürutab või taganeb madalas asendis, siis asetatakse parem käsi ta paremale küljele ja vasaku käega haaratatakse ta paremast käest kinni. Siis antakse vastase keskkohale äkiline lüke ja tõmmatakse samaaegselt teda kättpidi endapoole, laskudes ise paremale põlvele maha ja viies vasakut jalga vastasest ettepoole. Vastane on sunnitud silda minema. Selles seisakus murtakse silda, mis, kui seda õieti murtakse, kindlasti kokku vajub. (Joon. 27).

27. Kooguheidte.

Kooguheidet võib teha ka paaril teisel kombel. Teine neist (joon. 28, esimene kujutus) teostatakse nii, et astutakse vastasele õige lähedale ja haaratakse vasaku käega vastase vasak käsi, kuna parema käega ümber ta kaela kinni hakatakse. Siis astutakse vastase vasakule küljele, paenutatakse enese keha tahapoole ja tõmmatakse vastane enesega kaasa. Kui õhus ümber pööratakse, siis satutakse otse vastasele peale ja see kukub õlgadele. Üks kooguheidte tahakse veel nii, et parem käsi pistetakse üle vastase selja selle parema kaenla alla, lastakse nõtku mõlema

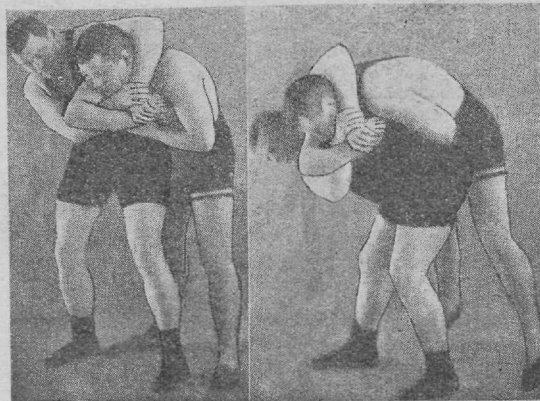
28. Kooguheidte eriviisid.

põlvega, tõmmatakse vastast enese poole ja laskutakse tahapoole (joon. 28, teine kujutus). Nii sunnitakse vastast tõusma varvastele, mil enese keha paenutades heidetakse ta üle parema külje matile. Heitjal enesel tuleb samal ajal õhus pöörduda, nii et ta vastase peale satuks ja see õlgadele kukuks.

Käsivarrevõtte käe sidumise sooritatakse sel kombel, et astutakse küljega vastase ette ja võetakse vasaku käega üle vastase kaela ta parema käe randmest kinni ja parema käega haaratatakse vastase parema käe alt enese vasaku käe randmest kinni. Nüüd pigistatakse kõvasti ja seatakse enese vasak jalg vastase ette selle jalgade keskkohale. Siis pistetakse enese puus alla ja tehakse keha pöörde paremale (joon. 29). Samal hetkel

lastakse vasak põlv nõtku, mille järel vastane puutub küljega maha, kääntes teda selle järel silda pääsematult selili.

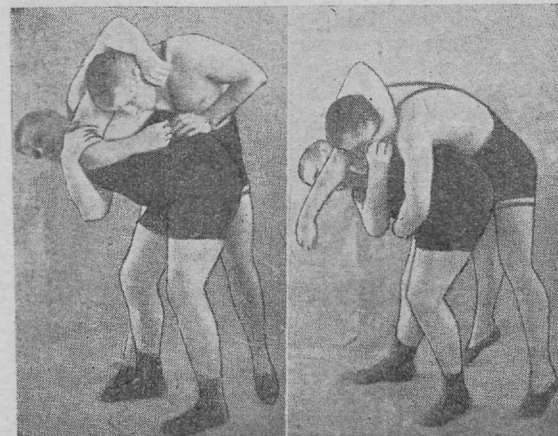
Veel muulgi kombel võib seda võtet teha. Joon. 30, esimene kujutus, näitab viisi, et astutakse vastase paremale küljele ette, nagu eelmiselgi võttel. Siis pannakse vasak jalg sammu võrra küljele, nii et vastane jääb selja taha ja parema käega hakatakse ta vasakust küünarnukist kinni, pannes vasakut kätt ümber vastase kaela. Siis seatakse puus vastase keha alla, nii et ta keha raskus langeb heitja

29. Käsivarrevõtte käe sidumisega.

õlgadele. Siis paenutus paremale ja samaaegne kehapööre ja põlvede nõtkutamine nii, et vastane langeb heitja pea kaudu maha paremale õlale, kus võidakse siduda ta mõlemad käed ja ta peab paratamatult õlgadele jääma.

Teine käsivarrevõtte (joon. 30, teine kujutus) teha nii, et ka astutakse vastase paremale küljele samas suunas nagu eelmisel võttelgi. Tehakse mõlema käega silmus ümber vastase kaela, nii et ta parem käsi osutub vangistatuks enese peast ja heitja

30. Käsivarrevõtte eriviisid.

kaenlast. Nüüd pigistatakse tugevasti. Siis kallutus paremale, kehapööre samuti paremale ja põlvede nõtkutus nii, et vastane langeb pea kaudu maha paremale õlale või otsekohe silda. Võtet peab osatama arendada nüüd veel tugevamaks ja murda ta silda, vedades ta alt pea.

(Järgneb.)

Vabamaadlus areneb Eestis.

Noorem maadlejate generatsioon näitas esivõistlustel kena tehnikat.

Catch as catch can — võta kinni kust aga saad — on vabamaadluse deviis. Tegelikult õige lihtne ja paljulubav definitioon, kuid tegelikult elus raskelt teostatav. Lugu seisab just selles, et enamus

inimesi väga ühekülgsed on, kõige kitsamasse piiri enese rakendavad ja sellest üle ei ulata nägema. Nii ka maadlejad. Igahel on oma kaks-kolm äraproovitud võtet ja sellega ajab ta igal maadlusel läbi, olgu määrused rahvuslised või rahvusvahelised. Mida vanem maadleja, seda kinninum ja kinnisem on ta stiil, seda vähem võib temalt uususega üllatavat võtet oodata. Püstimaadluses lüüakse peasjalikult nupust, harvem püütakse eestvõle või lindenile, kuna parteris hammerlock, pool- või dopeltnelson lõpupunktiqs on meie maadleja võtetenimestikule.

Kuidas suhtub nüüd sarnane maadleja vabamaadluse, mis on täielik revolutsioon tardunud koolis? Muidugi umbusaldusega, ükskõiksuse ja huvipuudusega! Kui ta matile tuleb, siis ajab ta oma „patenteeritud“ võttega läbi, või ei tule üldse matile, et ennast võimalikust kaotusest hoida või oma „stiili mitte rikkuda“. Nii puudus meie tänavustelt esivõistlustelt terve rida paremaid maadlejaid.

Sarnane nähtus valitseb ka Soomes. On ainult mõned üksikud erandid olemas, kes võrdselt head nii vaba- kui prantsusmaadluses. Nii Anttila, Huupponen ja mõned teised. Meil valdab vist ainult Pütsep mõlemat kooli võrdselt hästi, kuigi ka tema ei armasta vabamaadluses esineda.

Ei ole veel siiski kusagil kindlaks tehtud teaduslikult, et vabamaadlus prantsusmaadlust rikuks või vastupidiselt, enemen on soovitatud maadlejatele jõustikuajakirjades nii üht kui teist harrastada, mille järel piirdumist tuleb ikka nähtavasti maadlejate ühekülgsuse arvele kirjutada. Inimesed on harjunud oma huvi sedavõrd ainult vastase turjale ja kätele koondama, et jalgade olemasolu tema teadvusest täielikult on tõrjutud...

Esivõistluste käik oli järgmine:

Kärbeskaal. Põntson, Sport, võitis Reinbergi, Kalev, paremusega, samuti Aamann, Kalev, Voldi, Tartu Kalev. Teises voorus lõi Aamann Reinbergi selili 5.30 ja Volt samuti Reinbergi 5.00. Lõpumatshis saavutas Põntson paremuse Aamanni üle.

1. Põntson, Sport; 2. Aamann, Kalev; 3. Volt, Tartu Kaelv.

Sulgkaal. Võteterikkas maadluses võitis Kristal Samsi 4.45, kuna sama mehe võitmiseks Feldmann 1.15 kulutas. Feldmann-Kristal oli võistluste suurmatsh, kus tõelikult juba peent ja arenenud vabamaadlust näidati. Võitis Kristal 4.15.

1. Kristal, Kalev; 2. Feldmann, Kalev; 3. Sams, Kalev.

Kergekaal. Käpp lõi Ahvena nupuvõttest momentaalselt alla, hoides meest veel 1.30 sillas. Ka Grünbaum võitis Ahvena 6.45, kuna Käpp Grünbaumi üle paremuse teenis.

1. Käpp, Kalev; 2. Grünbaum, Kalev; 3. Ahven, Sport.

Kerge-keskkaal. Mäll võidab Reimanni (Tartu Kalev) paremusega ja kaotab Hornerile samuti, Kullisaar võidab Karjaveski (Sport) 9.45. Edasi võidab Horner Karjaveski 4.10, Kullisaar Horneri paremusega ja Mäll Reimanni samuti. Lõpumatshis lööb Kullisaar Mälli 11.15, kuna viimane kolmanda koha kindlustamiseks Karjaveski üle 15 minuti järel paremuse saab.

Keskkaal. Maripuu, Sport, võidab Aruküläst tulnud Bergsoni 1.45, Mahoni Kursmanni paremusega ja A. Ternestin, Kalev, Männiku, Sport, 2.30. Ternestin Kursmanni vastu maadlema ei ilmu, mille järel

Boris Põdder.

(1. lhk. järg)

**POTTERS BEATS
SHAW IN FINAL
OF BOXING CARD****New York Boy, Continuing
After Foul, Went on To
Victory—Next Card to Be
Staged in Two Weeks.**

In a ten round bout, the final of last night's soldier boxing card at the State armory here, Bob Potter, of New York, defeated Henry Shaw, the metropolitan guard champion, receiving the decision of the judges. Potter was fouled in the third round and went down in a corner. Referee Connelly, of Syracuse, held up the bout while Potter was given a rest and then the latter volunteered to go on and he did to a decision. He had plenty on his hands in Shaw who fought an aggressive, slam-bang fight but was unable to get away from a sharp left jab that Potter kept in his face throught the ten rounds. The bout was the best on the evening's card which was witnessed by a crowd of about the same size as last week.

tav umbes samaarvuliselt publikult kui läinud nädalalgi...

Nagu sellestki teatest näha, ei lähe matshid sugugi igakord libedasti ja yankeed püüavad igasuguste abinõudega oma vastaseid võita. Kui veel kohtunik asja hoolega tähele ei pane või meelega ühe silma kinni pigistab, võib raskeid vigastusi ja ebaõiglust kannatada saada. Kus dollarid mängus, seal püütakse tihtigi musta äri neid omale võita.

Põdder poksib praegu kerge-keskkaalus ja ta manager on Clonie Tait, 526 W. 211 Street, New York City. Oma edaspidistest saavutustest lubab Põdder järjekindlalt E. Spordilehe lugejaid informeerima hakata. Loodame, et meie „New York Boy“ lõpuks ikka tusedalt läbi lööb, sest Eesti suursportlaste read kipuvad üsna õredaks jääma!

Olümpiaadi ettevalmistustest.

(2. lhk. järg.)

kandidaatide Tallinna koondamisest jne. veel kaugel võivad seista. Parema väikeselalata — on parem kui mitte midagi, peasi, et algus ikkagi liig hiljaks ei jääks.

Kergesportlastele ja jalgpallimeestele on see eestkätt tarvilik, kuna raskejõustiku kandidaadid pea kõik pealinnast, on ka kohapealsed treeninguvõimalused võrdlemisi soodsad.

Vastavate abikomiteede moodustamine, eestkätt Tartu, kellele alluks otsekohene korraldus ja järelvalve — peaks küsimuse alla tulema.

*

Ehk lubatakse vähe riivata meie harastatavat võrk- ja korvpallimängu. Jätame kõrvale nahkkuuli — jalgpalli, kui üleilmiselt harrastatava olümpia ala, kuna kitsarinnalisemad (olümpia kavast väljas-

pool) kaks eelmist meil maad leidnud mõne aasta jooksul, enneolemata kiirusega levinud igasse nurgakesse. „Kasvueas tuleb mängides sportida“ — ütleb isegi Pihkala ja kahtlemata on ülnimetatud mängud heaks ettevalmistuseks kasvueas, kuid vääri on arusaamine ikkagi, et seda ainult mänguga peab tegema. Paraku, tulge heitke pilku neile jõnglastele, kui palli kätte saavad, siis kaovad igasugused muud huvid, jooksevad järele tundide viisi, aga ära ei tüdine. Vaadeldes võimlustunde koolides ehk mujal, on vähemalt ¼ tunnist mäng ja ¼ isukaotanud võimlemist. Võib järeldada kui Tallinnas jalgpall ja Tartus volley- ja korvpall noortes üldiselt maad võtnud, meie tulevased olümpia lootused, kergesportlased, ainult pallijungriteks (pole võrk- ega korvpall olümpia alad) ehk liialt ühekülgeteks jäävad. Sellepärast sportige mängides ka olümpia aladel, hüpake, lipake, heitke oda, ketast, tõugake kuuli, laske lippamisi ühiselt mööda metsi, see on omastkohast ka palimängijaile tähtis, mängige palli, kuid ärge laske viimase läbi end täielikult kütkestada, muidu tulevad teist küll nobedad, kuid jõuetud mehed siiski. Võimlustundidel peaks ikkagi kinni peetama talitusviisist: enne üldvõimlemisega kordkorralt intensiivsemaks ja ¼ lõpuks mängu rahulduseks, kuid mitte vastupidiselt, kus lõpus võimlemisest pallijungrid kas hoopis loobuda püüavad ehk seda loiult ja mitte põhjalikult täidavad. Tähtis on noorsoo võimalikult mitmekülgne kehaline kasvatus, kuid mitte selle kütkestamine üksiku ala läbi.

H. M.—n.

V. s. Spordi tõstevõistlused.

Tõstesport oli aasta kolme eest meil hiilgeala, kuid praegu näib ta välja surevat, vähemalt varjusürmas viibivat. Provintis on kõigi andmete järel juba täiesti vagusaks jäänud, Pärnustki tulevad kaebed, et sealne hoog vaibunud. Praegu treeneeritakse enam-vähem hoogsamalt ainult Tallinnas, ja siingi ei ole tõstjate pere kuigi suur. Ülevaate saamiseks tõstespori seisukorrast korraldas Sport 2. ja 3. detsembril tõstevõistlused, mis 14 meest oli koondanud. Kui Neulandit ka tallinlaseks lugeda, siis esitas provintsi ainult Tartu mees Miller. Vanemaid tõstjaid oli selles peres 7, ülejäänud algajad ja debütandid, nende hulgas vähe head materjali. Pealtvaatajaid mõnikümme inimest, tõstjad ise tujuta ja oodatust nõrgemad. Edusamme näitas ainult Luiga, kes õige kenaks tõstjaks on arenenud, Neuland, Luhaäär, Raag ja Tammer ei küüeninud veel kaugeltki oma paremani. Kuidas on lood siis olümpiaadiga?

Nüüdsete võistluste tagajärjed olid:

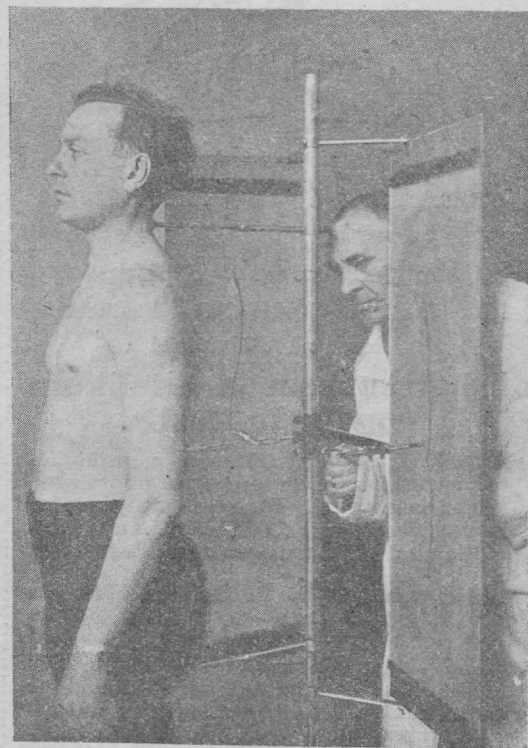
Sulgkaal — 1. Pärn, Sport, 322,5 kg. (reb. üh. 55, tõuk. üh. 55, sur. 65, reb. kah. 62,5, tõuk. kah. 85); 2. Miller, Tartu noors. s., 307,5 kg. (45—55—60—62,5—85).

Kergekaal — 1. Liibus, Kalev, 380 kg. (62,5—77,5—72,5—70—97,5); 2. Teitelbaum, Sport, 357,5 kg. (55—72,5—67,5—70—92,5); 3. Tamthal, Sport, 350 kg. (55—67,5—67,5—67,5—92,5); 4. Ahven, Sport, 317,5 kg. (52,5—65,0—55,0—60—85).

Keskkaal — 1. Neuland, Kalev, 450 kg. (75—90—85—85—115); 2. Käär, Sport, 317,5 kg. (50—55—57,5—65—90).

Sport ja elukutse.

(4. lhk. järg.)

Selgroo mõõtmise automaatne aparaat töö.

Kui need puudutatud küsimused ometigi lõpuks ka arusaamist, vastukaja ja kõigepealt järelemõtlemist ning kaasa-töötamist avalikkuses leiaksid!

Võrdle ka dr. R. W. Schulte töid:

Leib und Seele im Sport. Sissejuhatus kehaharjutuste psühholoogiasse (20 pildiga). Rahvaülikoolide kirjastus, Charlottenburg, 1921. (Tõlgitud ukraina- ja venekeele.)

Eignungs- und Leistungsprüfung im Sport. Kehaharjutuste psühholoogiline meetodika. (280 pilti, 6 skeemijoon., 6 tabelit.) Guido Hackebeili kirj., Berl., 1925.

Planvolle Körpererziehung. Preisi keh. kasv. ülikooli õppetöö. (25 pilti.) Eribroshüür ajakirjas „Schönheit“, vihk 1. Dresden 1925.

Auswahl und Ausbildung von Kampfrichtern auf wissensch.-psychotechn. Grundlage. (15 pilti.) Ettekanne Berliini ringhäälingus. Leidub ka raamatus: „Handbuch für Leichathlet. Veranstaltungen“, väljaantud Deutsche Sportbehörde für Leichathletik'i poolt (dr. Ostrop), München, 1925.

Die Wissenschaft von den Leibesübungen. (3 pilti ja 2 tabelit.) Ettekanne Berliini ringhäälingus. Avaldatud ka „Hochschul-Sportmanach'is 1925“, väljaant. dr. Rollmanni poolt. G. Hackebeili kirj., Berl., 1925.

Eignungs- und Leistungspsychologie im Sport. Avald. „Männl. Körperbildung'is“, väljaant. dr. F. Giese ja prof. E. Matthiase poolt, I jagu. Delph'n-kirjastus, München, 1926.

Psychotechnik und Polizei. Probleme, meetodid ja kogemused. (111 pilti, 2 tabelit.) Gerh. Stallingi kirjastus, Oldenburg, 1926.

Leistungssteigerung in Turnen, Spiel und Sport. Kehalise kasvatus psüho-bioloog'ia. (151 pilti.) Gerh. Stallingi kirjastus, Oldenburg, 1926.

Die Eignung zum Sport- und Verkehrflieger. Ettekanne Berliini ringhäälingus. Ajakirja „Die Schönheit“ lennuasjanduse erinumbris 1926.

Poolraskekaal — 1. Luiga, Kalev, 452,5 kg. (75—90—77,5—87,5—122,5); 2. Lepik, Kalev, 402,5 kg. (62,5—82,5—77,5—75—105); 3. Grüner, Kalev, 360 kg. (55—70—62,5—72,5—100).

Raskekaal — 1. Luhaäär, Sport, 475 kg. (75—90—85—97,5—127,5); 2. Raag, Sport, 472,5 kg. (75—90—87,5—95—125); 3. Tammer, Kalev, 460 kg. (70—90—85—90—125).

— Saksa linnadeliidu nõupidamisel käsitati jalgpalli elukutselikkuse küsimust viimasel ajal tõusnud kuulduste põhjal, kus otsusele jõuti, et linnad ainult amatöörspordi võivad toetada.

„Tema peremehe hääl“.

Eugen Brandt

Muusikatarbete kauplus

Pikk tän. 29 TALLINNAS Postkast 91

Asutatud 1873. aastal

Kõige suurem ja täielikum noodiladu Eestis.

Muusikakirjandus. Kõiksugu muusikariistad, muusikariistade tarved. Alati värsked keeled I headuses. Grammofonid ja plated kuulsast vabrikust „ODEON“ j. t. Ilma kuulsate firmade ainuesitus Eestis:

Rud. Ibach & Sohn, [Barmen. Römhildt, Weimar.

Pärlid klaveriehituskunstis; väljatööstus võistlematu. Välised tellimised täidetakse korralikult ja kiirelt; mitte ladus olevad kirjutatakse soovi peale välja. Järelepärimistele palutakse postikulu vastuse jaoks juurde lisada.

B. Rosenholm

Pika ja Rataskaevu tänava nurgal, 2

Suures väljavalikus:

raua ja puusepa tööriistu, ehituse lukke, hingesid, kruvisid ja naelu; mööbli lukke, silte, habeme-, tasku-, köögi- ja lauauuge; juukse- ja habemelõikamise masinaid; Rootsi priimuseid ja jootmise lampe; triikmasinaid, liha-hakkimise masinaid, kalapüügi tarbeid, aiatööriistu jne., Ameerika pesuväänamise masinaid, Ameerika pesurulle, koksi ja petroleumi ahjusid, liuraudu ja tõukekelke.

Kõnetr. 31-00

Kõnetr. 31-00

A/S. DROMMETER & K^o

Tallinnas, Lai t. 5.

Soovitab:

Elektri

lae-, laua- ja seinalampe, triikraudu, -keeduriiste, -mootore jne.

Hinnad odavad.

Alaline suur vabrikuladu Wiini

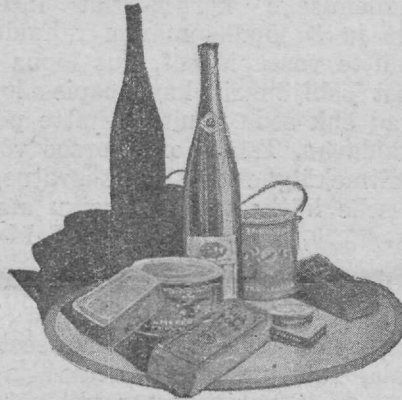
Ferro-Watt'i hõõglampe.

E. T. K.

kalafööstuse saadused:

kilud, sprofilid, sardiinid.

Oa- ja viljakohvid. Naturaal õuna- ja marja-veinid.

Müügil kõigis ühiskauplustes.

Puuvilla-, floor- ja siidisukki, moosid ja elegant siidist «Luxus» pesu, vastupidavat puuvillast ja villast

trikoopesu, spordikostüüme

valmistab

trikoo- ja sukavabrik Oskar Kilgas

Tallinn, Prii tän. 3, tel. 2-23

Saadaval paremates pudu- ja pesukauplustes.

K. m.

„SPORT“

Tallinn, Narva maant. nr. 19. Telef. 23-00.

Soovitab suures valikus:

Kelgud igas suuruses, uisud, uisusaaapid, suusad, suusasaapid, tõukekelgud, jääpalli varustus, spordikamsunid.

Café

„Marcelle“

Raekojaplats, kõnetraat 30-50

Iga päev kella 5—7

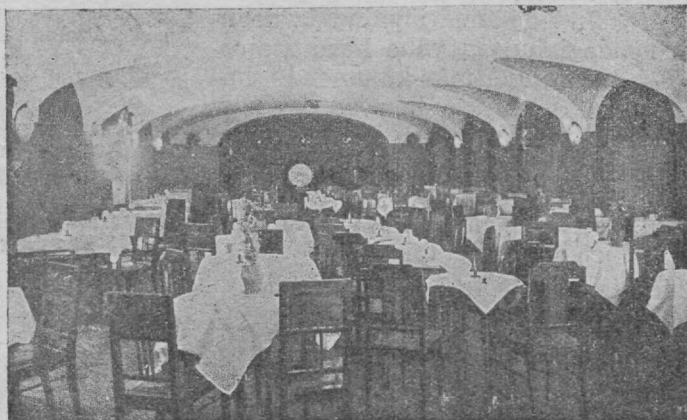
Five o'clock tea dancing

ja õhtul kella 9. peale

suur kabaree programm ja tants.

Mängib originaal „Blue Star Band“.

P. S. Sportlastele iga päev, peale laupäevade ja pühapäevade, iga Eesti spordiseltsi liikmekaardi ettenäitamisel 20% hinnaalandust.

O/y.

Urheilutarpeita

Helsingis.

Soovitab kuulsaid suuski

Telemark, Turist, Ideal

ja kõiki tarvisminevaid talispordi abinõusid. Saadaval

Tallinnas, o-ü. **ESTO**, Tallinn, Pikk t. 47.

Tartus, **E. V. JÜRGENS**, Tartus, Vana t. 17.